

BEGREPP

Tema: Djurliv

Biologisk mångfald

Tänk dig en skogsglänta på sommaren. På marken växer många olika blommor. Runt dem surrar insekter. Ett rådjur betar av gräset, i ett hål under trädet bor en sork och från träden hörs fåglar sjunga. Det är biologisk mångfald. En mångfald av djur, växter och insekter. En rikedom av arter.

Näringskedja

Visar hur växter och djur är beroende av varandra i ett så kallat ekosystem. En näringskedja börjar med en producent som kan vara till exempel växter och alger. De tillverkar näring med hjälp av energi som kommer från solen. Därefter kommer konsumenterna och det kan vara djur som äter kött eller växter, människan räknas också som en konsument. Till sist finns det också nedbrytare som kan vara svampar och smådjur och de kan ta hand om döda växter och djur.

Däggdjur

Det som kännetecknar däggdjuren är att de diar sin avkomma. Att alla har hår, även om det ibland är lite. De flesta föder sina ungar och lägger inte ägg och de flesta är varmlodiga. De flesta lever på land, andas med lungor och har ett hjärta med fyra håligheter. Dessutom har däggdjur två ben och två armar, fyra ben eller två pariga fenor.

Häckning

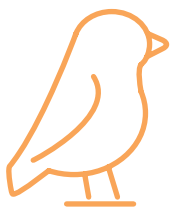
Häckning kallas den period fåglarnas skaffar ungar, från parningslek och parning till dess att ungarna kan lämna boet. Genom att bygga fågelholkar kan du hjälpa fåglar att hitta bra boplatser där de kan lägga ägg och få ungar. Hösten är bästa tiden på året att sätta upp nya fågelholkar, men det går även bra under vintern.

Arter

Arter är helt enkelt olika sorters djur. Det var på 1700-talet allt levande delades in i arter. Det har vi Carl von Linné att tacka för – Sveriges mest kände vetenskapsperson genom tiderna. Har du tänkt på att alla arter har vetenskapliga (latinska) namn förutom de svenska namnen? Jättesmart, eftersom det latinska namnet följer med arten oavsett var i världen den finns.

Pollinering

Biet flyger till ett fruktträd för att hämta mat, och landar på en av trädets blommor. Där hämtar biet nektar och pollen, som är det godaste som biet vet. När biet flyger vidare till nästa blomma, så tappar den några pollenkorn där och då befruktas blomman. Det kallas för att biet pollinerar. När blomman är befruktad, så börjar den utvecklas till en frukt, till exempel ett äpple.

Brugd

Den mest kända hajfisken i Sverige är brugden. Brugden är en massiv fisk som kan bli upp till 12 meter och syns mest till runt västkusten. Jättemunnen är till för att samla in stora mängder vatten, där den sen silar ut plankton. Om du har den osannolika turen att se en sån i svenska vatten ska du tacka din lyckliga stjärna.

Borrelia

Bakterieinfektionen borrelia är en sjukdom man kan få av fästingbett. Den suger blod från fåglar och andra djur och från människor och det är så vi människor kan få i oss bakterien. Det är inte varje fästing som har bakterien. Fästingar trivs i högt gräs och det är därför bra att duscha och "gå igenom" kroppen efter en dag i skogen.

Ornitolog

En ornitolog observerar (spanar efter) och ringmärker fåglar och får ofta hjälp att samla in information och berättelser av fågelskådare.

Allätare

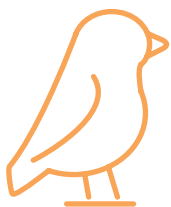
Allätare kallas de djur som både äter växter och kött. Exempel på allätare är grisar, rävar, björnar, vissa gnagare och även människan.

Fridlyst

Fridlysning innebär att en art (en växt eller ett djur) inte får plockas, samlas in, dödas eller skadas på något annat sätt, den är skyddad enligt lag. Ungefär 585 av de cirka 50 000 kända växt- och djurarterna i Sverige är fridlysta i hela landet. Alla orkidéer, groddjur, kräldjur, fladdermöss och vilda fåglar är fridlysta.

Flugfiske

Flugfiske är en sportfiskemetod där betet ska likna en fluga. Det kan också likna en insekt av annat slag eller fiskyngel – det ska reta fiskens huggreflexer. Målet med flugfiske är att fånga lax eller liknande fiskar i sjöar och vattendrag och hav.

Egna ord:

Skriv ner dina egna ord här som har upplevts svåra eller behöver en bättre förklaring:

A large, empty rectangular box with a dotted border, intended for writing notes or definitions.

naturligtvis